

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-906

30.9.2021

If Skadeforsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Løft av verktøykasse – ca. 35 kg – smerter i hånd og håndledd – arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a og c.

Forsikrede løftet tre verktøykasser på ca. 25-45 kg og kjente ved løft av en fjerde kasse smerter i høyre hånd og håndledd. Verktøykassene skulle i henhold til instruksjonen vært løftet ved hjelp av elektrisk vinsj, men ble løftet manuelt ved hjelp av tau i mangel av elektrisk vinsj. I de første journalene ble det notert at hånden var overbelastet. Saken reiste spørsmål om hendelsen var en arbeidsulykke. Nemnda uttalte at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Forsikrede var kjent med vekten på verktøykassen og det var ingen omstendigheter rundt løftet som tilsa at forholdet måtte anses som ekstraordinært. Nemnda bemerket ellers at det aktuelle løftet ved hjelp av tau, ikke kunne anses som en skadelig arbeidsprosess. Selskapet ble gitt medhold.

Sakens bakgrunn

Forsikrede (vindturbinteknikker, f. 1987) fikk vondt i høyre hånd og håndledd i forbindelse med løft av en verktøykasse på jobb 23.6.20.

I skademelding fra arbeidsgiver datert 24.6.20 fremgår det at forsikrede hadde løftet tre verktøykasser ca. 20 meter ved bruk av tau da han under det fjerde og siste løftet kjente smerte i høyre hånd og håndledd. I skademeldingen er det først opplyst at verktøykassene veide ca. 25-35 kg og deretter ca. 35-45 kg. Om det videre hendelsesforløpet heter det i skademeldingen:

Injured person thought that pain is temporary (cause it stop) and he continued work with preparation tools for untorquing. After half hour (10:30) pain is back and hand start to swallowing. They went for break at 12:00 and during the lunch report to supervisor.

...

Right hand overwork related to manual handling.

...

Hand was overworked.

Videre er det opplyst at arbeidet i henhold til instruksjonen skulle vært utført ved hjelp av elektrisk vinsj/heis, men istedet ble utført manuelt grunnet mangel på elektrisk vinsj/heis. Det fremgår også at forsikrede var av den oppfatning at det var i orden for oppdragsgiver at forsikrede benyttet tau for å utføre oppgaven manuelt og at oppdragsgiver ønsket å få oppgaven unnagjort. Under "Insufficient planning of work" og "Insufficient knowledge about safety" er det opplyst at forsikrede skulle spurt om instruksjoner, og at han skullet stoppet arbeidet dersom han følte seg utrygg og ventet på instruksjoner for hvordan han skulle utføre oppgaven på en sikker måte i mangel av elektrisk heis.

Under punktet "Human conditions" i skademeldingen fremgår det at forsikrede tidligere hadde gjennomgått rehabilitering for høyre håndledd grunnet en skade han fikk for 10 år siden.

I legejournal fra forsikredes hjemland datert 22.7.20 fremgår det at forsikrede hadde fått en "overload injury", men at det ikke ble påvist noen skade i håndleddet ved røntgen- og ultralydundersøkelse i Norge, med unntak av en hevelse. Hånden var imidlertid fortsatt hoven ved undersøkelsen 22.7.20 og forsikrede var ifølge legen ikke i stand til å returnere til jobb i Norge før han hadde tatt MR av hånden. Forsikrede fikk resept på smertestillende for to uker.

Den 10.8.20 er det skrevet i journalen at hånden fortsatt var hoven og at forsikrede fikk påvist "SL leasion with DISI deformity" ved MR av høyre hånd. Videre fra journalen:

Patint is unable to continue physical work. SL instability is indication for operation reconstruction.

Rehabilitation before wrist arthroscopy is required.

Reccomendations:

...

3) Wrist need to be immobilized in othosis

Det foreligger i tillegg et notat på forsikredes morsmål fra 10.8.20.

I melding om yrkesskade til Nav 25.9.20 er det opplyst at kassene veide 35-45 kg.

Forsikrede fremmet krav om yrkesskadeerstatning 26.9.20.

Selskapet avsto kravet 26.10.20 under henvisning til at hendelsen ikke var dekket av yrkesskadeforsikringen. Selskapet utbetalte samtidig et krav om dekning av utgifter til juridisk bistand på kr 12 656. Kundeombudet avsto kravet på nytt i brev av 15.3.21.

I klagen til Finansklagenemda 23.3.21 fremgår det at verktøykassene veide 25-35 kg.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han ble påført en yrkesskade i arbeid den 23.6.20. Det anføres at ulykken må anses som en arbeidsulykke, jf. yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav a og bokstav c. I henhold til instruksen skulle arbeidsgiver hatt elektronisk vinsj til å løfte utstyret og arbeidsgiver sviktet i rutinene her. Det er ikke forsikredes sin feil at han gjorde det han fikk beskjed om og løftet utstyret manuelt. Forsikrede opplevde at han ble presset til å utføre arbeidet, i strid med forskriften, fordi det var tidspress og han hadde jobbet der i kun to uker. Det var ingen spesifikk arbeidsinstruks for den manuelle oppgaven, og løft på 25-35 kg over 20 meter er en ekstraordinær situasjon og løft. Forsikrede har vist til LG-2021-7955 og anført at han som den forsikrede i dommen gjorde et "spesielt tungt løft" som var "utenfor arbeidstakerens normale oppgaver". Løftet av verktøykassen ved hjelp av tau er en arbeidsprosess som i forsikredes tilfelle har forårsaket personskader, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke foreligger en arbeidsulykke. Et løft på 25-35 kilo er ikke et "spesielt tungt løft" i rettslig forstand og kan ikke i seg selv begrunne at skaden faller inn under arbeidsulykkebegrepet. Løftet kunne planlegges og ble gjennomført slik han hadde tenkt. At det burde vært brukt "lift" er ikke avgjørende. Det beskrives ikke noe "plutselig eller uventet ytre begivenhet" som årsak. Det er sikker rett at en "kraftanstrengelse" uten en ulykkesartet hendelse faller utenfor arbeidsulykkebegrepet. Forsikrede er en mannlig arbeidstaker med fysisk arbeid, og rettspraksis viser klart at løft på opp mot 35 kg er ikke et ekstraordinært løft i denne sammenheng, jf. Rt-2007-882. Forsikrede var dessuten kjent med vekten da skaden skjedde ved det fjerde løftet. Han utførte tungt fysisk arbeid, men løftene anes ikke å være svært avvikende fra ordinære arbeidsoppgaver. Det var heller ikke ekstraordinære vanskelige arbeidsforhold, selv om arbeidsoppgaven var krevende. Oppgaven synes å være innenfor alminnelige arbeidsoppgaver og i

seg selv ikke spesielt risikofylt. Det foreligger således ikke en situasjon hvor noe griper inn i hendelsesforløpet hvor man plutselig mister kontrollen over situasjonen. Skaden har heller preg av å være en belastningslidelse, som etter sikker rett faller utenfor yrkesskadeforsikringsloven, jf. folketrygdloven § 13-4. Ut fra skaderapporten kan det dessuten stilles spørsmålstegn ved om arbeidsoppgaven er feil utført og at forsikrede dermed hadde unngått belastningslidelsen om han hadde fulgt arbeidsgivers retningslinjer. Dersom forsikrede med sin erfaring var usikker på utførelsen pga. manglende elektrisk heis, skulle han ha stoppet arbeidet og bedt sin arbeidsleder om instruks for oppgaven. Som håndverker i mer enn 10 år, bør han anses å ha den nødvendige kunnskapen for å rettferdiggjøre om han kunne løfte verktøyene i et tau. Hendelsen faller klart utenfor hva som er ment å skulle omfattes av yfl. § 11 første ledd bokstav c, jf. 2021-100.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om forsikrede var utsatt for en arbeidsulykke da han løftet en verktøykasse på jobb 23.6.20, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a og bokstav c.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. I folketrygdloven § 13-3 annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker; det markerte ulykkesbegrep (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrep (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Det er ikke opplyst om noen plutselig eller uventet ytre hending, og partene synes å være enige om at hendelsen ikke faller inn under det markerte ulykkesbegrepet.

Spørsmålet blir da om forsikrede var utsatt for en hendelse som er omfattet av det avdempede ulykkesbegrepet. I så fall må det foreligge en konkret tidsbegrenset ytre hendelse som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid. Når det gjelder spørsmål om skade voldt ved løft, er omfattet av det avdempede arbeidsulykkebegrepet, vises det til Rt-2007-882, avsnitt 39, der førstvoterende presiserte at det

må være tale om løft av spesielt tunge gjenstander, løft av gjenstander med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter.

I aktuelle sak hadde forsikrede, som arbeidet som vindturbinmekaniker, løftet tre verktøykasser på ca. 25-45 kg da han ved løft av en fjerde kasse kjente smerter i høye hånd og håndledd. Verktøykassene skulle etter instruksjonen vært løftet ved hjelp av elektrisk vinsj, i mangel av elektrisk vinsj ble de i stedet løftet manuelt ved hjelp av tau. I de første journalene ble det notert at hånden var overbelastet. Det avgjørende på bakgrunn av praksis er om det manuelle løftet av den fjerde verktøykassen må anses som et løft av en spesielt tung gjenstand, løft av gjenstand med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter.

Etter nemndas vurdering vil ikke løft av en gjenstand på omkring 35 kilo anses som noe ekstraordinært dersom vekten på gjenstanden var kjent og løftet lå innenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver. Basert på forsikredes opplysninger i skademeldingen om at smertene oppstod da han løftet den fjerde verktøykasse, legges det til grunn at han var kjent med kassens vekt da han løftet denne. Forsikrede har anført at han gjorde et spesielt tungt løft. Nemnda finner det klart at vekten på kassen i seg selv, rundt 35 kilo, ikke tilsier at det er tale om en spesielt tung gjenstand i henhold til praksis, jf. blant annet LG-2020-8518.

Forsikrede har videre anført at det manuelle løftet lå utenfor hans normale arbeidsoppgaver. Nemnda er av den oppfatning at løft av en verktøykasse på omkring 35 kilo ved hjelp av tau ikke er en arbeidsoppgave som avviker fra det normale for en vindturbinmekaniker, en jobb som innebærer fysisk arbeid og håndtering av verktøy. Dette til tross for at verktøykassene i henhold til instruksen skulle blitt flyttet ved hjelp av en elektrisk vinsj/heis. Forsikrede hadde arbeidet som håndverker i over 10 år, og det forutsettes at han hadde nødvendig kunnskap til å vurdere om han skulle løfte kassen i tau da vinsj ikke var tilgjengelig. Etter nemndas syn vil ikke et slikt instruksbrudd føre til at hendelsen må betraktes som en arbeidsulykke, jf. Rt-2009-1626, avsnitt 35.

Det bemerkes at det ikke er opplysninger som indikerer at arbeidsoppgaven ble utført i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter. Det følger tvert imot av skademeldingen, under punktet "Clutter and disorder", at forsikrede benyttet et "anchor point" som allerede var installert på "the top flange of bottom tower" for å redusere risikoen ved manuell utføring av oppgaven.

Forsikrede har anført at det forelå tidspress. Dette kan i henhold til praksis tale for at forsikredes arbeidssituasjon på det aktuelle tidspunktet må karakteriseres som en ekstraordinær påkjenning i forhold til hans alminnelige arbeidsoppgaver, jf. blant annet 2021-54 og 2021-48. Nemnda finner ikke at det er dokumentert noe tidspress av en slik karakter i saken. Det forhold at oppdragsgiver ifølge skademeldingen var "keen to have work done", må anses normalt. Sammenfatningsvis kan ikke nemnda se at hendelsen omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet.

Når det gjelder forsikredes anførsel om at løftet ved hjelp av tau var en arbeidsprosess som i hans tilfelle har forårsaket personskade, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav c, finner nemnda det klart at denne ikke kan føre frem. Bestemmelsen omfatter "annen skade og sykdom" som skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser.

Fremlagt dokumentasjon tyder på at forsikrede har fått en belastningsskade. Det følger av skademeldingen og legejournalen at hånden var "overworked" og at forsikrede hadde pådratt seg en "overload injury". Det er fremhevet i forarbeidene, Ot.prp.nr. 44 (1988-1989) s. 89, at det ikke er meningen at belastningsskader skal gi rett til erstatning, og det følger av praksis at "bestemmelsen skal fungere som en sikkerhetsventil for tilfeller som ligger nær opp til hva som dekkes etter bokstav a og b", jf. Rt-2011-368 avsnitt 45.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).